

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent

Autorka práce: Martin Hlávka

Název práce: Komunitní bydlení. Případová studie cohousingového projektu Bydlinská zahrádka

Vedoucí práce: PhDr. Jan Balon, Ph.D.

Oponent: doc. Jakub Grygar, Ph.D.

Navržené hodnocení: F

Zdůvodnění Vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce autor formuluje na s. 10. Chce zjistit:

1. co obyvatelé projektu Bydlinská zahrádka přimělo k nastěhování do cohousingového typu bydlení; a
2. popsat, jak v komunitním bydlení fungují sousedské vztahy.

Práce má klasickou strukturu. Martin Hlávka nejprve představuje klíčové pojmy komunita, komunitní bydlení a cohousing. Ve druhé části práce se již věnuje studovanému případu projektu Bydlinská zahrádka.

V Závěru autor rekapituluje hlavní východiska i teze své práce a dílčí zjištění svého výzkumu. Samotná odpověď na výzkumné otázky („Co obyvatelé projektu Bydlinská zahrádka přimělo k nastěhování do cohousingového typu bydlení?“) v Závěru nezazní, čtenář ji však nalezne zodpovězenou v jiných částech textu.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?

Martin Hlávka pracuje s poměrně dost texty. Bez ohledu na to, zda jsou pro jeho práci relevantní či ne, se nesnaží využít jejich potenciál, když se s jejich autory nesnaží o dialog (např. ve vztahu ke své případové studii), ale pracuje pouze s „výpisky“. Patrně je tomu i proto, že s mnohými autory pracuje pouze na základě informací z jiné literatury.

Dobrý přehled přímo k jeho tématu by autor mohl získat např. z:

- McCamant, K., Durrett, C. 1988. *Cohousing: A contemporary approach to housing ourselves*. Berkeley, CA: Ten Speed Press.
- Ruiu, Maria Laura. 2016. The Social Capital of Cohousing Communities. *Sociology*, 50 (2). Str. 400-415.

3. *Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?*

Vytváření dat proběhlo prostřednictvím výzkumných rozhovorů a částečně i na základě pozorování. Rozhovory byly vedeny korektně, nakolik je možno posoudit. Martinovi Hlávkově se podařilo sesbírat bezesporu zajímavý materiál. Bohužel analyticko-interpretací část práce odhaluje slabé teoretické ukotvení provedeného výzkumu, když vytvořená data autor nedokáže vztáhnout k teoretické diskusi.

4. *Jaká je kvalita argumentů, o něž autorka opírá závěry, k nimž dospěl/a?*

Teoretická část práce Martina Hlávky je opřena především o popis, nikoli o analýzu. Analytická a interpretační práce autora v druhé polovině textu, je již mnohem tvůrčí a ukazuje, že autor vystihnout podstatné momenty z provedených rozhovorů.

5. *Jsou v práci autora/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?*

Většinou ano. Diplomová práce však obsahuje i pasáže bez uvedení citace a zdrojové práce v seznamu literatury v celkovém rozsahu 465 slov. Tyto části jsou převzaty z textu bakalářské práce Karolíny Kolkové *Cohousing – spolubydlení: vztah mezi místem /způsobem bydlení a utvářením komunity* obhájené na katedře sociologie FSS MU v roce 2013.

Nepřiznané citace se vztahují k pasážím, ve kterých Martin Hlávka diskutuje teoretická východiska své práce a ze zdrojového textu přejímá odkazy na další odbornou literaturu.

6. *Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?*

Formální úprava práce je odbytá, nesplňuje nároky kladené na diplomovou práci. Stránkování jednotlivých kapitol, jak je uvedeno v obsahu, nesouhlasí se stránkováním v textu. Práce by si zasloužila větší jazykovou revizi. Občas je chybně užitá větná vazba, adjektiva jsou místy psaná s velkým počátečním písmenem, chybí tečka na konci věty, číslovky nejsou vypsány slovem (např. „Cílem bylo navštívit 8 cohousingových projektů...“, s. 10). Text by si zasloužil i stylistickou úpravu (takto např. nikoli „tradiční“ sociologové, ale „klasičtí“). Tam, kde autor odkazuje na jiné zdroje informací, jsou tyto odkazy užívány korektně. Seznam literatury není řazen podle abecedy.

7. *Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li jaké).*

8. *Náměty na diskuzi při obhajobě práce.*

Je nějak praktický rozdíl mezi sdíleným bydlením, jaké známe z kolektivních domů a cohousingem?

Dali by obyvatelé Bydlinké zahrádky přednost jinému typu organizace sociálních vztahů?

Celkové hodnocení práce: Do realizace autorova výzkumu výrazně zasáhla vládní opatření proti šíření SARS-CoV-2 a další nesnáze spojené s pandemií. I přes ztížené podmínky se Martinovi Hlávka podařilo uskutečnit terénní výzkum a vytvořit zajímavá data, která dávají nahlédnout do života osob žijících v netradičním bydlení. Práce však neukazuje, že by její měl širší vhléd do stávajících diskusí, které se v souvislosti s cohousingem vedou ve společenských vědách. Většina textů, o které se Martin Hlávka opírá, jsou buď mimo stávající debatu diskutovaného jevu (takto především v případě pojmu komunita) nebo nenabízí kritický pohled (obecně představená diskuse cohousingu). Ve svém souhrnu je tak práce velmi slabá. Při zohlednění skutečnosti, že posuzovaný text obsahuje nepřiznané citace z bakalářské práce obhájené na obdobné téma FSS MU, navrhuji ohodnotit práci stupněm F.

Datum: 27. 9. 2021

Podpis: Jakub Grygar